

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Vlaamse bijdrage voor het tweede Nationaal Actieplan inzake Bedrijven en Mensenrechten

Samenvatting: In opvolging van het eerste Nationaal Actieplan inzake bedrijven en Mensenrechten van 2017, vinden momenteel de werkzaamheden plaats m.b.t. een tweede NAP. Vlaanderen werkt daar constructief aan mee via zijn eigen bijdrage – die aan deze mededeling werd gehecht. Deze bijdrage schetst de huidige en toekomstige Vlaamse activiteiten.

1. Achtergrond

De Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties (UNHRC) keurde in 2011 unaniem de Richtsnoeren inzake Bedrijven en Mensenrechten goed. Deze richtsnoeren zijn beter bekend als de UN Guiding Principles on Business and Human Rights (hierna de UNGPs)¹. Deze UNGPs bevatten 31 concrete richtlijnen voor staten en bedrijven volgens het 'protect, respect and remedy' beleidskader. In dit kader heeft de staat de verplichting om personen te beschermen tegen mensenrechtenschendingen en te voorzien in effectieve remediëring wanneer hun rechten geschonden worden, terwijl ondernemingen de verantwoordelijkheid hebben om mensenrechten te respecteren.

De UNGPs zijn een mijlpaal op vlak van de bescherming van mensenrechten, aangezien ze de eerste mondiale standaard boden om het risico of de negatieve gevolgen van de activiteiten van ondernemingen voor mensenrechten aan te pakken en te vermijden. De UNGPs zijn niet bindend, maar zetten VN-lidstaten ertoe aan ze op te nemen in hun wetgeving, hun beleid en hun praktijken, rekening houdend met de eigen nationale realiteit en behoeften.

Om dit in de praktijk te brengen, moeten landen een Nationaal Actieplan (NAP) opmaken en daarin aangeven welke acties men zal ondernemen om de UNGPs te realiseren. Niet alleen de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties vraagt lidstaten om een nationaal actieplan op te maken, ook de Raad van de Europese Unie nam conclusies aan waar ze lidstaten opriep nationale

¹ UN Guiding [Principles](#) on Business and Human Rights, Human Rights Council; 2011.

actieplannen uit te werken². Daarnaast spoorde ook de Raad van Europa in 2016 lidstaten aan om werk te maken van een NAP³.

2. Actieplan bedrijven en mensenrechten

Vlaanderen hecht veel belang aan het respect voor de mensenrechten en waardig werk en zet daarom reeds sinds lange tijd in op internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (IMVO). In het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 werd daartoe opnieuw de ambitie opgenomen, meer bepaald om *'opbouwend mee te werken aan de ontwikkeling van een Europees en internationaal kader inzake ondernemen en mensenrechten. Samen met FIT, en met de andere betrokken agentschappen en departementen, zet de Vlaamse Regering bedrijven ertoe aan om de mensenrechten te eerbiedigen en in te zetten op internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen of IMVO. Ook waardig werk in internationale productie- en distributieketens is daarbij een belangrijk aandachtspunt⁴'*.

In juni 2017 namen de verschillende bevoegde regeringen in ons land het eerste Nationaal Actieplan aan ter uitvoering van de UNGPs⁵. De toenmalige Vlaamse Regering deed daartoe een bijdrage die op 27 januari 2017 werd meegedeeld aan de Vlaamse Regering⁶.

Ter opvolging van het eerste NAP, beslisten de bevoegde overheden vervolgens in maart 2021 om over te gaan tot de opmaak van een opvolger in de vorm van een tweede Nationaal Actieplan Bedrijven en Mensenrechten. Zoals in 2017, zal elke entiteit, voor wat zijn bevoegdheden betreft, een bijdrage leveren. Aan de hand van die verschillende insteken zal vervolgens het tweede Nationaal Actieplan worden opgemaakt.

Vlaanderen werkt actief mee aan de totstandkoming van dit tweede Nationaal Actieplan via zijn eigen bijdrage - die als bijlage aan deze mededeling werd gehecht. In deze bijdrage geven we een overzicht van onze bestaande en toekomstige engagementen. De bijdrage schetst concreet de activiteiten inzake sensibilisering door entiteiten zoals MVO-Vlaanderen binnen WSE en de acties van FIT om de Vlaamse exporterende ondernemer te ondersteunen. We besteden ook aandacht aan sociaal verantwoorde overheidsopdrachten en aan de activiteiten van de dienst Controle Strategische Goederen. De convenantenwerking in de natuursteensector en de link met het Vlaamse handelsbeleid werden eveneens toegelicht.

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Jan Jambon

Bijlage: Vlaamse bijdrage voor het tweede Nationaal Actieplan inzake Bedrijven en Mensenrechten

² [Conclusions](#) on Business and Human Rights, Council of the European Union; 20/06/2016.

³ Recommendation [CM/Rec\(2016\)3](#) of the Committee of Ministers to member States on human rights and business; Raad van Europa; 2/03/2016.

⁴ Vlaams [Regeerakkoord](#) 2019-2024, p123-124.

⁵ Belgisch Nationaal [Actieplan](#) Bedrijven en Mensenrechten, juni 2017.

⁶ VR 2017 2701 MED.0030_4